

**WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA
ZAWODOWEGO**

**Szkoły Podstawowej nr 3
im. Obrońców Westerplatte
w Gostyninie**

na rok szkolny 2024/2025

Spis treści:

- 1. Wstęp**
 - 2. Podstawy prawne**
 - 3. Założenia programu**
 - 4. Cele programu**
 - a. Cele ogólne
 - b. Cele szczegółowe
 - 5. Adresaci programu**
 - 6. Koordynacja i realizacja programu**
 - a. Koordynatorzy
 - b. Osoby odpowiedzialne za realizację
 - 7. Treści programowe i działania na poszczególnych poziomach edukacyjnych**
 - a. Klasy I-III
 - b. Klasy IV-VI
 - c. Klasy VII-VIII
 - 8. Metody i formy pracy doradczej**
 - 9. Współpracownicy**
 - 10. Działania skierowane do rodziców**
 - 11. Działania skierowane do nauczycieli**
 - 12. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna**
 - 13. Przewidywane rezultaty i efekty**
 - 14. Sprawozdanie-wzory tabel, ewaluacja**
 - 15. Zakończenie**
 - 16. Załączniki:**
 - Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas I-VI i VII-VIII szkół podstawowych .
-

§ 1. Wstęp

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego (WSDZ) w Szkole Podstawowej nr 3 im Obrońców Westerplatte na rok szkolny 2024/2025 został opracowany w celu wsparcia uczniów w świadomym planowaniu ich przyszłości edukacyjno-zawodowej.

Celem programu jest dostarczenie uczniom odpowiednich narzędzi oraz wiedzy, które pozwolą im dokonywać przemyślanych i świadomych wyborów dotyczących dalszej ścieżki kształcenia i kariery zawodowej.

Program WSDZ uwzględnia priorytety polityki oświatowej państwa na rok 2024/2025, które obejmują:

- **Edukację prozdrowotną:** Kształtowanie zachowań służących zdrowiu, rozwijanie sprawności fizycznej i nawyku aktywności ruchowej oraz nauka udzielania pierwszej pomocy.
- **Edukację obywatelską i proobronną:** Kształtowanie postaw społecznych, patriotycznych oraz odpowiedzialności za region i ojczyznę.
- **Wspieranie dobrostanu psychicznego uczniów:** Rozwijanie empatii, wrażliwości na potrzeby innych oraz podnoszenie jakości edukacji włączającej.
- **Rozwój umiejętności cyfrowych:** Nauka bezpiecznego poruszania się w sieci, krytyczna analiza informacji oraz poprawne wykorzystywanie narzędzi cyfrowych, w tym sztucznej inteligencji.
- **Kształtowanie myślenia analitycznego:** Interdyscyplinarne podejście do nauczania przedmiotów przyrodniczych i ścisłych oraz rozwijanie umiejętności matematycznych.
- **Wspieranie rozwoju umiejętności zawodowych:** Wzmocnienie współpracy szkół z pracodawcami oraz instytucjami regionalnymi.
- **Praca z uczniami z doświadczeniem migracyjnym:** Wsparcie w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego oraz integracja kulturowa.

§ 2. Podstawy prawne

Program opiera się na następujących aktach prawnych:

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2023 r. poz. 900 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego;
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół z dnia 3 kwietnia 2019 r.;
- Priorytety polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2024/2025.

§ 3. Założenia programu

Program WSDZ zakłada, że każdy uczeń ma zdolność do świadomego planowania swojej przyszłości zawodowej, o ile otrzyma odpowiednie narzędzia i wsparcie. WSDZ obejmuje działania na wszystkich poziomach edukacyjnych, od klasy 1 do klasy VIII, z uwzględnieniem indywidualnych możliwości, zainteresowań i predyspozycji uczniów.

Program zakłada także współpracę z rodzicami, nauczycielami oraz lokalnym środowiskiem, co ma na celu zapewnienie wszechstronnego wsparcia dla uczniów.

§ 4. Cele programu

a) Cele ogólne:

- Przygotowanie uczniów do świadomego i odpowiedzialnego planowania kariery zawodowej.
- Wsparcie uczniów w rozpoznawaniu ich predyspozycji, zainteresowań oraz talentów.
- Ułatwienie uczniom przejścia z edukacji na poziomie podstawowym do dalszego kształcenia lub podjęcia pracy zawodowej.

b) Cele szczegółowe:

- Kształtowanie umiejętności analizowania informacji o rynku pracy oraz rozumienia potrzeb i trendów na rynku.
- Wspieranie uczniów w rozwoju kompetencji kluczowych, takich jak umiejętności cyfrowe, myślenie analityczne, oraz praca zespołowa.
- Zwiększanie świadomości uczniów na temat różnych ścieżek edukacyjnych i zawodowych oraz ich roli w życiu społecznym.
- Rozwijanie postaw prozdrowotnych, obywatelskich i prospołecznych w kontekście przyszłej pracy zawodowej.

§ 5. Adresaci programu

Adresatami programu są wszyscy uczniowie Szkoły Podstawowej nr 3 Im Obrońców Westerplatte od klasy I po klasy VIII, a także ich rodzice oraz nauczyciele.

§ 6. Koordynacja i realizacja programu

a) Koordynatorzy

Koordynatorem programu jest doradca zawodowy oraz dyrektor szkoły, którzy odpowiadają za ogólne zarządzanie i nadzór nad realizacją WSDZ.

b) Osoby odpowiedzialne za realizację

- **Doradca zawodowy:** Odpowiada za organizację i realizację zajęć z zakresu doradztwa zawodowego, w tym za indywidualne konsultacje z uczniami.
- **Nauczyciele wychowawcy:** Wspierają uczniów w rozwoju zawodowym, prowadzą zajęcia tematyczne oraz współpracują z doradcą zawodowym.
- **Pedagog szkolny:** Udziela wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, szczególnie uczniom z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego.

- **Psycholog szkolny:** Wspiera uczniów w radzeniu sobie z wyzwaniami emocjonalnymi i społecznymi związanymi z wyborem ścieżki zawodowej.

§ 7. Treści programowe i działania na poszczególnych poziomach edukacyjnych

a) Klasy I-III

- **Treści programowe:** Poznawanie różnych zawodów, rozwijanie świadomości na temat pracy, kształtowanie postaw prozdrowotnych.
- **Działania - Preorientacja zawodowa:** Warsztaty plastyczne i teatralne dotyczące różnych zawodów, wycieczki do lokalnych zakładów pracy, spotkania z pracownikami różnych branż.

b) Klasy IV-VI

- **Treści programowe:** Poszerzenie wiedzy o rynku pracy, rozwijanie umiejętności pracy zespołowej, kształtowanie myślenia analitycznego.
- **Działania - Orientacja zawodowa:**
- **Klasa 4:** Zajęcia tematyczne dotyczące analizy umiejętności i zainteresowań, wycieczki edukacyjne.
- **Klasa 5:** Spotkania z przedstawicielami zawodów np. podczas wycieczek edukacyjnych warsztaty rozwijające umiejętności analityczne,
- **Klasa 6** projekty zespołowe dotyczące różnych branż zawodowych.

c) Klasy VII-VIII

- **Treści programowe:** Przygotowanie do wyboru ścieżki edukacyjnej i zawodowej, rozwijanie kompetencji kluczowych, szczegółowa analiza rynku pracy.
- **Działania - Doradztwo zawodowe:**
 - Realizacja 10 godzin zajęć z doradcą zawodowym.
 - Spotkania indywidualne i grupowe dotyczące wyboru szkoły ponadpodstawowej.
 - Warsztaty rozwijające umiejętności miękkie i analityczne.
 - Projekty zespołowe dotyczące planowania kariery zawodowej.

§ 8. Metody i formy pracy doradczej

- **Zajęcia grupowe:** Warsztaty, projekty, zajęcia tematyczne prowadzone w grupach.
- **Indywidualne konsultacje:** Spotkania uczniów z doradcą zawodowym, psychologiem lub pedagogiem, mające na celu indywidualne doradztwo zawodowe.
- **Warsztaty tematyczne:** Zajęcia rozwijające umiejętności analityczne, społeczne oraz zawodowe, dostosowane do poziomu edukacyjnego uczniów.
- **Spotkania z przedstawicielami zawodów:** Organizowanie spotkań z profesjonalistami z różnych branż, które umożliwiają uczniom poznanie specyfiki różnych zawodów lub projekcje filmów-wywiadów z przedstawicielami zawodów
- **Wycieczki edukacyjne:** Wizyty w miejscach pracy, szkołach ponadpodstawowych i instytucjach edukacyjnych, mające na celu praktyczne zapoznanie uczniów z różnymi ścieżkami kariery.
- **Projekty zespołowe:** Uczniowie pracują w grupach nad projektami związanymi z wybraną tematyką zawodową, co rozwija umiejętności współpracy i rozwiązywania problemów.

- **Udział w targach edukacyjnych i dniach otwartych szkół ponadpodstawowych:** Organizowanie wyjść na wydarzenia, które prezentują możliwości dalszego kształcenia i kariery.

§ 9. Współpracownicy

Realizacja programu wymaga współpracy z różnymi partnerami, w tym:

- **Rodzice uczniów:** Udział w warsztatach, spotkaniach informacyjnych, wsparcie dzieci w wyborze ścieżki edukacyjnej i zawodowej.
- **Lokalne przedsiębiorstwa i instytucje:** Organizacja wycieczek edukacyjnych, spotkania z przedstawicielami zawodów, współpraca przy realizacji projektów zawodowych.
- **Poradnie psychologiczno-pedagogiczne:** Wsparcie w zakresie diagnozy predyspozycji zawodowych, pomoc w planowaniu kariery uczniów z orzeczeniami.
- **Centra informacji i planowania kariery zawodowej:** Organizacja warsztatów i szkoleń, dostarczanie materiałów informacyjnych.

§ 10. Działania skierowane do rodziców

Rodzice odgrywają kluczową rolę w procesie doradztwa zawodowego, dlatego program obejmuje:

- **Spotkania informacyjne:** Pedagogizacje podczas zebrań rodzicielskich, służące wspomaganie rodziców w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych przez ich dzieci.
- **Indywidualne konsultacje:** Możliwość skonsultowania się z doradcą zawodowym w celu omówienia ścieżki edukacyjno-zawodowej dziecka podczas dyżuru.
- **Dostęp do materiałów edukacyjnych:** przedstawienie aktualnej i pełnej oferty edukacyjnej, współpraca ze szkołami ponadpodstawowym.
- **Zaangażowanie rodziców w proces doradczy:** W miarę możliwości zachęcanie rodziców do aktywnego uczestnictwa w spotkaniach, warsztatach i wycieczkach zawodoznawczych.
- **Szkolne dni otwarte :** Organizacja dni otwartych, podczas których rodzice mogą zapoznać się z ofertą edukacyjną szkoły.

§ 11. Działania skierowane do nauczycieli

- Utworzenie i zapewnienie ciągłości działania wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zgodnie ze statutem szkoły.
- Współpraca z wychowawcami poszczególnych klas –pomoc w prowadzenie warsztatów doradczych na godzinach wychowawczych, organizowanie spotkań z przedstawicielami różnych instytucji, pedagogizacja rodziców.
- Współpraca z pedagogiem szkolnym – współprowadzenie warsztatów, a także konsultacje poszczególnych uczniów u specjalistów.
- Określenie priorytetów dotyczących gromadzenia informacji i prowadzenia poradnictwa zawodowego w szkole, udostępnianie zgromadzonych materiałów oraz narzędzi każdemu zainteresowanemu wychowawcy, nauczycielowi.

§ 12. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna

WSDZ szczególną uwagę poświęca uczniom z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego. Dla tych uczniów oferowane są:

- **Indywidualne konsultacje z doradcą zawodowym:** Diagnoza predyspozycji zawodowych, pomoc w wyborze ścieżki edukacyjnej dostosowanej do indywidualnych potrzeb.
- **Wsparcie psychologiczne:** Pomoc psychologa i pedagoga w procesie podejmowania decyzji zawodowych, rozwijanie umiejętności społecznych i zawodowych.

§ 13. Przewidywane rezultaty i efekty

Realizacja WSDZ ma na celu osiągnięcie następujących rezultatów:

- Uczniowie: Świadome podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych, lepsze zrozumienie swoich predyspozycji i możliwości, rozwinięcie umiejętności planowania kariery.
- Rodzice: Wzrost świadomości w zakresie wsparcia dzieci w procesie wyboru ścieżki edukacyjnej i zawodowej.
- Nauczyciele: Lepsze zrozumienie potrzeb uczniów w zakresie doradztwa zawodowego, rozwój kompetencji doradczych.

§ 14. Sprawozdanie, wzory tabel, ewaluacja

Na podstawie informacji o działaniach w formie tabel wypełnianych przez wychowawców (załącznik nr 1) i nauczycieli, doradca zawodowy sporządzi sprawozdanie i przedstawi Dyrektorowi Szkoły i Radzie Pedagogicznej na koniec roku szkolnego.

Załącznik nr 1
 tabela do wypełnienia przez nauczycieli i wychowawców
 do 9 czerwca każdego roku szkolnego
 i przesyłania na adres jo.waw@op.pl
 Realizacja zagadnień z doradztwa zawodowego

Dla wychowawców klas:

Klasa	Wychowawca klasy: imię i nazwisko	Działania podjęte w celu realizacji treści programowych z doradztwa zawodowego	Data	Temat realizowanego zagadnienia	Uwagi

Dla nauczycieli:

Imię i nazwisko nauczyciela	Działania podjęte w celu realizacji treści programowych z doradztwa zawodowego	Data	Temat realizowanego zagadnienia	Uwagi

Ewaluacja

Na podstawie ankiety ewaluacyjnej oraz wywiadów, informacji od wychowawców, nauczycieli doradca zawodowy sporządzi sprawozdanie.

§ 15. Zakończenie

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego w Szkole Podstawowej na rok szkolny 2024/2025 ma na celu wsparcie uczniów w świadomym planowaniu swojej przyszłości zawodowej, zgodnie z ich predyspozycjami, zainteresowaniami oraz wymaganiami współczesnego rynku pracy.

Program realizowany będzie przy współpracy nauczycieli, rodziców oraz lokalnych instytucji i przedsiębiorstw, co pozwoli na osiągnięcie zamierzonych celów.

§ 16. Załączniki

TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA KLAS I- VI SZKOŁY PODSTAWOWEJ

A. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas I–III szkoły podstawowej

1. Poznanie siebie.

Uczeń:

- 1.1 opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;
- 1.2 prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;
- 1.3 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;
- 1.4 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;
- 1.5 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy.

Uczeń:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;
- 2.3 opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;
- 2.4 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;
- 2.5 opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;
- 2.6 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie.

Uczeń:

- 3.1 uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;
- 3.2 wskazuje treści, których lubi się uczyć;
- 3.3 wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych.

Uczeń:

- 4.1 opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;
- 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

B. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas IV-VI szkoły podstawowej

1. Poznawanie własnych zasobów.

Uczeń:

- 1.1 określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;
- 1.2 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;
- 1.3 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;
- 1.4 prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.

2. Świat zawodów i rynek pracy.

Uczeń:

- 2.1 wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;
- 2.2 opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;
- 2.3 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;
- 2.4 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- 2.5 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie.

Uczeń:

- 3.1 wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;

3.2 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;

3.3 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych.

Uczeń:

4.1 opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;

4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;

4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.

TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA KLAS VII I VIII SZKOŁY PODSTAWOWEJ

1. Poznawanie własnych zasobów.

Uczeń:

1.1 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;

1.2 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);

1.3 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;

1.4 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;

1.5 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;

1.6 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;

1.7 określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

2. Świat zawodów i rynek pracy.

Uczeń:

- 2.1 wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;
- 2.2 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;
- 2.3 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;
- 2.4 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;
- 2.5 analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy;
- 2.6 wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;
- 2.7 dokonuje autoprezentacji;
- 2.8 charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym instytucje rynku pracy.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie.

Uczeń:

- 3.1 analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;
- 3.2 analizuje kryteria rekrutacyjne do szkół ponadpodstawowych w kontekście rozpoznania własnych zasobów;
- 3.3 charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji poza formalnej i nieformalnej;
- 3.4 określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

4.1 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;

4.2 określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;

4.3 identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;

4.4 planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów

Opracowanie

Joanna Wawrzyniak
nauczycielka przedmiotu doradztwo zawodowe